Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

14 СНЕЖНЯ 2013 г. СУБОТА № 236 (27601) Кошт 1800 рублёў

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Вярнуць 10-бальнай сістэме ведаў яе першапачатковае значэнне…

СТАР.4

У вас будзе дзіця! Падлічым кошт будучай радасці…

СТАР.4

Глен Хэнлан: у хакеістаў аднастайнае жыццё, і зусім не гламурнае

СТАР.8

ПАЛЯВАЦЬ І РЫБАЧЫЦЬ — ПА НОВЫХ ПРАВІЛАХ

У краіне зацверджана новая рэдакцыя Правілаў вядзення паляўнічай гаспадаркі і палявання, рыбалоўнай гаспадаркі і рыбалоўства (яны ўступяць у дзеянне праз шэсць месяцаў з моманту апублікавання). Змяненні ў іх абмяркоўваліся падчас анлайн-канферэнцыі на сайце БЕЛТА. На пытанні адказвалі прадстаўнікі Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь — начальнік упраўлення аналізу і кантролю за аховай і выкарыстаннем аб'ектаў жывёльнага і расліннага свету Аляксандр Драгун, начальнік аддзела кантролю за аховай і выкарыстаннем аб'ектаў жывёльнага свету Таццяна Цітова. Таксама ўдзельнічалі ў анлайн-канферэнцыі намеснік міністра лясной гаспадаркі Аляксандр Корбут і начальнік аддзела паляўнічай гаспадаркі гэтага ж міністэрства Сяргей Шастакоў. «Звязда» друкуе адказы на найбольш актуальныя пытанні.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Фота Валерыя КАВАЛЁНКА.

Непажаданых відаў няма

З новай рэдакцыі Правілаў знікла паняцце «непажаданыя віды жывёл». Каментуючы гэта, Сяргей Шастакоў нагадаў пра выпадкі жорсткага абыходжання з такімі жывёламі, у прыватнасці, недапушчальны выпадак з бакланамі, якія адносіліся да непажаданага віду. Новая рэдакцыя Правілаў шырока абмяркоўвалася з грамадскасцю, таму пасля таго выпадку паступала шмат прапаноў неяк змяніць сітуацыю. «Сапраўды, пагадзіцеся, непажаданых відаў быць не можа — усё роўна гэта жывыя істоты. Таму было прынята рашэнне не выкарыстоўваць тэрмін «непажаданыя віды жывёл» — у новай рэдакцыі Правілаў ужываецца проста паняцце паляўнічых жывёл», — сказаў Сяргей Шастакоў.

Што ж тычыцца іх паляўнічага статусу, дык ён змяніўся. У прыватнасці, калі гаварыць пра шэрую чаплю і баклана, дык у новай рэдакцыі Правілаў прадугледжана, што паляванне на іх будзе дазваляцца выключна на рыбаводчых сажалках — там, дзе яны могуць наносіць вялікую шкоду рыбалоўным гаспадаркам.

Карта пакуль «не лягла»

Апошнія некалькі гадоў даволі актыўна ішло абмеркаванне — уводзіць у краіне платную рыбалку ці не? Былі і прыхільнікі такога кроку і, вядома, праціўнікі.

СТАР.2

ПАТЭНЦЫЯЛ АРМЕЙСКАЙ ЭЛІТЫ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка лічыць развіццё сіл спецыяльных аперацый Узброеных Сіл Беларусі адным з перспектыўных напрамкаў. Аб гэтым ён паведаміў у ходзе наведвання 5-й асобнай брыгады спецыяльнага прызначэння сіл спецыяльных аперацый Узброеных Сіл, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў: «Магчыма, не трэба столькі механізаваных часцей, а лепш мець вось такія. Магчыма, для Беларусі такія сілы спецыяльных аперацый — перспектыва». Разам з тым Аляксандр Лукашэнка дадаў: «Магчыма, але вы гэта павінны ўсё дакладна падлічыць і вызначыцца, як будзем развівацца ў будучым».

Прэзідэнт запатрабаваў, каб ва ўсім быў парадак. «Каб тое, што мы бачылі, як ваеннаслужачыя трэніруюцца, было не толькі паказальным мерапрыемствам», — сказаў ён. Аляксандр Лукашэнка таксама пацікавіўся, як складваюцца ўнутрыкалектыўныя адносіны ў падраздзяленнях, падкрэсліў, што ні ў якім выпадку не павінна быць ніякіх негатыўных праяў, а ў воінскіх калектывах павінен падтрымлівацца добры мікракліматі. Ён адзначыў, што дзедаўшчына недапушчальная.

Прэзідэнт таксама звярнуў увагу на неабходнасць выкарыстання патэнцыялу моладзі, якая атрымала тут добрую армейскую загартоўку. «Нам не хапае такой моладзі, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. — Гэтыя маладыя людзі не павінны прапасці — яны павінны абавязкова заняць сваё дастойнае месца ў грамадзянскім жыцці».

Кіраўніку дзяржавы было даложана аб задачах і баявых магчымасцях брыгады, стане і перспектывах развіцця ўзбраеньня, ваеннай і спецыяльнай тэхнікі сіл спецыяльных аперацый, сродкаў сувязі, вадалазнай амуніцыі і экіпіроўкі.

На вайсковым стрэльбішчы Прэзідэнт азнаёміўся з арганізацыяй баявой падрыхтоўкі ваеннаслужачых брыгады.

Наступным пунктам праграмы наведвання стаў ваенны гарадок, дзе Галоўнакамандуючаму Узброенымі Сіламі было даложана аб стане і магчымасцях вучэбнай матэрыяльнай базы брыгады, умовах пражывання і арганізацыі быту асабовага складу.

ІНВЕСЦІРУЕМ ШМАТ, АЛЕ ГЭТАГА МАЛА

Беларусі і Расіі неабходна больш увагі ўдзяляць сумеснай інвестыцыйнай дзейнасці. Такое меркаванне выказаў прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч, адкрываючы ў Маскве пасяджэнне Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Міхаіл Мясніковіч паведаміў, што расійскія кампаніі за апошні год інвесціравалі ў эканоміку Беларусі $5 млрд 140 млн, пры гэтым Беларусь інвесціравала ў Расію амаль $2 млрд.

У Беларусі працуюць 7 банкаў, падкантрольных расійскім фінансавым структурам, іх капітал складае чвэрць усёй беларускай банкаўскай сістэмы. Акрамя таго, у Беларусі дзейнічаюць 2,5 тыс. прадпрыемстваў з расійскім капіталам. У Расіі з удзелам беларускага капіталу працуюць каля 1 тыс. прадпрыемстваў. «Гэтыя лічбы маглі б быць вышэйшымі», — адзначыў Міхаіл Мясніковіч.

Ён таксама канстатаваў, што ва ўзаемным гандлі зняты многія бар'еры, аднак аб'яднанне прамысловага і фінансавага капіталаў ідзе павольна, не развіты і рынак паслуг. У выніку адкрытасці эканомік Беларусі і Расіі на іх рынкі прыходзяць кампаніі з трэціх краін, канкурыраваць з якімі паасобку беларускім і расійскім пастаўшчыкам паслуг вельмі складана.

Прэм'ер-міністр Беларусі адзначыў, што аб'ектыўным паказчыкам развіцця інтэграцыі з'яўляецца гандаль. У мінулым годзе ён дасягнуў рэкорднага паказчыка — $44 млрд. Аднак, лічыць Міхаіл Мясніковіч, цяпер бакам неабходна актывізаваць работу, паколькі адбываецца зніжэнне ўзаемнага тавараабароту.

Разам з тым, падкрэсліў прэм'ер-міністр Беларусі, Расія прадаўжае заставацца ключавым гандлёвым партнёрам Беларусі. «Беларускае грамадства бачыць эфект ад саюзнай інтэграцыі», — адзначыў прэм'ер-міністр Беларусі.

АНОНС «ПРАМОЙ ЛІНІІ»

УСЕ ПЫТАННІ ГРАШОВА-КРЭДЫТНАЙ ПАЛІТЫКІ

18 снежня 2013 года з 11.00 да 12.00 у рэдакцыі нашай газеты адбудзецца «прамая лінія» з удзелам **старшыні праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь Надзеі Андрэеўны ЕРМАКОВАЙ**. Калі вас хвалююць пытанні стабільнасці курсу беларускага рубля, захавання ўласных зберажэнняў, працэнтаў па ўкладах і крэдытах і любыя іншыя аспекты грашова-крэдытнай палітыкі нашай краіны, — тэлефануйце!

Задаваць пытанні падчас «прамой лініі» можна будзе па тэлефонах **8 (017) 287 18 66 і 8 (017) 287 18 71**. Папярэднія пытанні дасылайце на электронны адрас рэдакцыі **info@zvyazda.minsk.by**.

■ На слыху

РАЗУМНЫ БАЛАНС ІНТАРЭСАЎ

Нарада па пытаннях будаўнічай галіны і кадравай палітыкі, якая прайшла з удзелам кіраўніка дзяржавы 10 снежня, стала галоўнай палітычнай падзеяй тыдня. Пракаментаваць магчымыя новаўвядзенні ў будаўніцтве мы папрасілі намесніка старшыні Пастаяннай камісіі па жыллёвай палітыцы і будаўніцтве Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Аляксея КУЗЬМІЧА.

Пра кошт жылля

Вялікі рэзананс выклікала выказаная ў ходзе нарады ў кіраўніка дзяржавы ідэя аб прывязцы цаны жылля да ўзроўню заработнай платы. Улічваючы існуючыя суадносіны гэтых велічынь, пры яе рэалізацыі неабходна выкарыстоўваць карэктуючы каэфіцыент. І на бягучую пяцігодку рабочай групай прапанавана велічыня гэтага каэфіцыента 1,2.

Важна разумець, што цэнаўтварэнне — гэта сістэма ўзаемаўвязаных захадаў. Будаўнікі могуць эканоміць за кошт будаўніча-мантажных работ, за кошт транспартных выдаткаў. Гэта два асноўныя артыкулы, якія рэгулююцца будаўнікамі. Практычна ўсё астатняе ад будаўнікоў не залежыць, паколькі гэта цэны на цэмент, метал, іншыя матэрыялы, электраэнергію і гэтак далей. І трэба разумець, што калі мы ў рэгуляванні перагнём палку, то завядзём будаўнічую галіну ў тупік.

Я лічу, што ў рэгуляванні кошту жылля важна забяспечыць баланс інтарэсаў будаўнікоў і пакупнікоў жылля. Кошт будматэрыялаў рэгулюецца рынкам. Калі ж мы фіксуем цану на квадратны метр, то, на мой погляд, лагічным было б у нейкай форме зафіксаваць і цану будматэрыялаў на час будаўніцтва.

СТАР.2

ПАЦВЯРДЖЭННЕ КАТЭГОРЫІ СУМЕСЦЯЦЬ З ПАВЫШЭННЕМ КВАЛІФІКАЦЫІ?

Тэрміны правядзення атэстацыі педагогаў на пацвярджэнне вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі будуць падоўжаны да 1 верасня 2017 года. Такое паведамленне распаўсюдзіла ўчора прэс-служба Міністэрства адукацыі.

Нагадаем, што крыху больш як год таму пачала дзейнічаць новая інструкцыя аб парадку правядзення атэстацыі педагагічных работнікаў. У Міністэрстве адукацыі, дзе распрацоўваўся гэты дакумент, палічылі, што вышэйшая кваліфікацыйная катэгорыя не можа быць «пажыццёвай узнагародай», а таму кожныя пяць гадоў педагогі павінны свой прафесійны ўзровень пацвярджаць перад «высокай» камісіяй. На пацвярджэнне вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі педагогам адводзіўся тэрмін да 1 верасня 2014 года. У тым выпадку, калі педагог не паспее ці не пажадае гэта зрабіць, можа быць «разжалаваны» да першай кваліфікацыйнай катэгорыі.

Што прымусіла галоўнае адукацыйнае ведамства перагледзець сваё рашэнне?

СТАР.2

ЦЫТАТА ДНЯ

Вадзім ДЗЕВЯТОЎСКІ намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па ахове здароўя, фізічнай культуры, сямейнай і моладзевай палітыцы:

«Надышоў час выступіць з ініцыятывай аб забароне курэння ў грамадскіх месцах. Немагчыма зайсці з дзіцем у памяшканне, дзе курыць. Знаходзіцца там нясцерпна, і пах гэты гадзінамі потым цябе праследуе. А якую шкоду пасіўнае курэнне прыносіць здароўю тых, хто побач, — гэта асобная тэма. Я разумею, якую рэакцыю прапанова аб забароне можа выклікаць у курцоў. Але яны таксама павінны думаць пра тых, хто побач. Гэта, у рэшце рэшт, адбіваецца на здароўі ўсёй нацыі».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 14.12.2013 г.

Долар ЗША	9440,00	▲
Еўра	12980,00	▼
Рас. руб.	287,00	▼
Укр. грыўня	1139,92	▲

■ Надвор'е

На выхадныя пахаладае, а потым зноў хлюпота

Пры павышаным фоне атмасфернага ціску на выхадныя да нас «зазірне» паветраная маса з боку поўначы Еўропы і пахаладае, паведаміла рэдакцыі спецыяліст Рэспубліканскага гідраметцэнтра Мінпрыроды Вольга ФЯДОТАВА.

Атмасферны фронт з боку Польшчы «накрые» нашу краіну ў нядзелю. Паўсюдна будзе ісці кароткачасовы снег, а па Брэсцкай і Гродзенскай абласцях — мокры снег і дождж. Месцамі туман і галалёд, на дарогах слізка. У ноч на нядзелю будзе ад 0 да мінус 6 градусаў, на ўсходзе — 7—12 марозу. Удзень ад мінус 6 па ўсходзе да плюс 3 градусаў на захадзе краіны. Ужо ў пачатку наступнага тыдня Беларусь трапіць пад уплыў цёплых паветраных мас Атлантыкі. Пацяплее. Уначы паўсюдна, а ўдзень — месцамі кароткачасовыя ападкі ў выглядзе мокрага снегу і дажджу. У асобных раёнах краіны — туман і галалёд. Тэмпература паветра ў ноч на панядзелак ад мінус 6 на ўсходзе да плюс 2 градусаў на захадзе, удзень — ад мінус 1 да плюс 5 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

БРУСЕЛЬ БЛАКІРАВАНЫ АКЦЫЯМІ ПРАТЭСТУ

Шматлікія аўтамабільныя заторы і перабоі з грамадскім транспартам стварылі ў пятніцу праблемы і непрыемнасці жыхарам і прыезджым у Бруселі з-за акцый пратэсту, арганізаваных адначасова некалькімі прафсаюзамі. З раніцы акцыю распачалі пажарныя. Крыху пазней стартавала акцыя прадстаўнікоў мастацтва. Яшчэ напярэдадні пачалі страйк і цяпер выйшлі на вуліцы работнікі юстыцыі. Забастоўкі персаналу прайшлі ў пенітэнцыярных установах. Патрабаванні пратэстоўцаў звернуты да розных дзяржаўных ведамстваў, але, па сутнасці, яны мала адрозніваюцца. Гаворка ідзе галоўным чынам пра ўмовы працы, адсутнасць перспектыў і недахоп працоўных месцаў.

У ЕМЕНЕ АМЕРЫКАНСКІ БЕСПІЛОТНІК РАССТРАЛЯЎ ВЯСЕЛЛЕ: 17 ЗАГІНУЛЫХ

У Емене беспілотны лятальны апарат абстраляў вясельны картэж: колькасць загінулых, па апошніх звестках, складае 17 чалавек. Як заявіў прадстаўнік службы бяспекі краіны, сярод ахвяр могуць быць члены тэрарыстычнай групоўкі «Аль-Каіда», але большасць — мірныя грамадзяне. У чацвер вечарам па мясцовым часе амерыканскі беспілотнік нанёс удары па ўдзельніках святочнай цырымоніі ў горадзе Рада.

ШВЕЙЦАРЦЫ НАВУЧЫЛІСЯ РАЗВОДЗІЦЦА ПРАЗ ІНТЭРНЭТ

У Швейцарыі ўсё большую папулярнасць набіраюць анлайн-сэрвісы, якія дазваляюць некалькімі клікамі купіць сабе свабоду ад шлюбнай сувязі, як тавар у любой інтэрнэт-краме. Разводы праз сеціва абыходзяцца танней, чым асабісты ўдзел у працэсе, і афармляюцца хутчэй. Па дадзеных швейцарскага эканамічнага часопіса Bilan, першыя сайты анлайн-разводаў з'явіліся яшчэ ў 2007 годзе. «З моманту нашага адкрыцця мы дапамаглі тысячам пар», — распавёў выданню Клаўдыя Бок'я, сузаснавальнік EasyDivorce.ch. Адвакат Жэнеўева Рэйно, якая нядаўна запусціла праект Click-divorce.ch, кажа: «...Мой сайт запрацаваў у ліпені, і я ўжо апрацавала 15 зваротаў. Час турагенцтваў прайшоў, людзі арганізуюць свой адпачынак з дапамогай інтэрнэту. Тое ж адбываецца і з разводамі». Кошт судовых выдаткаў і афармлення анлайн-разводаў у розных кантонах Швейцарыі розны, але ў цэлым ён утрая меншы за выдаткі на звыклую працэдуру. Адзін раз выйсці з дому ўсё ж такі прыйдзецца — каб паўстаць перад судом, які зацвердзіць дагавор аб разводзе. Аналагічныя швейцарскім сэрвісы паспяхова дзейнічаюць і ў іншых краінах.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

СЕНАТ БЕЛЬГІІ ЎХВАЛІЎ ЭЎТАНАЗІЮ ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ

Сенат Бельгіі большасцю галасоў (50 супраць 17) падтрымаў законапраект, што распаўсюджвае на непаўналетніх закон ад 2002 года, які дазваляе эўтаназію для цяжкахворых дарослых, паведамляе The New York Times. Згодна з законапраектам, невылечна хворыя непаўналетнія пацыенты могуць папрасіць аб эўтаназіі ў тым выпадку, калі іх боль невыносны і спосабаў яго палягчэння не існуе, а таксама калі хвароба ў бліжэйшы час прывядзе да смяротнага зыходу. Падчас гарачых грамадскіх дэбатаў, якія папярэднічалі прыняццю законапраекта, рэлігійныя лідары асудзілі гэты крок як заснаваны на «логіцы, якая разбурае асновы грамадства».

КНІГА ЯК СВЕДЧАННЕ ДАБРАЧЫННАСЦІ

У Нацыянальнай бібліятэцы Рэспублікі Беларусь прайшоў традыцыйны Калядны дабрачынны баль кнігі. Яго правядзенне стала добрай пераднавагодняй традыцыяй. У эпіцэнтры сапраўднага свята кнігі — аўкцыён па продажы найбольш цікавых выданняў некалькіх апошніх гадоў.

Усё было так, як на самых славутых аўкцыёнах — тое ж хваляванне, строгія правілы, тое ж жаданне апярэдзіць адзін аднаго ў куплі прывабнага лота. А ўсяго лотаў вызначылі 43. Летась, дарэчы, іх было менш за 30. Спярша прапанавалі да продажу кнігі па тэме «Вытокі». «Баркалабаўскі летапіс» (зразумела, факсімільнае выданне «Беларускай Энцыклапедыі імя Петруся Броўкі») набылі за 3,5 мільёна рублёў. А старт пачынаўся з 800 тысяч...

Фота Канстанціна ДРОБАВА.

Кнігу «Мастакі Парыжскай школы з Беларусі» абвясцілі на продаж за 100 тысяч рублёў. А ў выніку арганізатары аўкцыёну атрымалі за невялікага памеру кнігу 3 мільёны 600 тысяч рублёў. «Патаемнае наіўных мастакоў Беларусі» (альбом Юрыя Малаша прапанаваў да продажу выдавецкі дом «Звязда») пры намінале ў 100 тысяч рублёў прадалі за 2 мільёны 100 тысяч... І такіх уражальных прыкладаў нямала. Была і тэма з некалькіх лотаў — «Кніга з аўтографам». Арганізатары прапанавалі кнігі Генадзя Пашкова, Валянціны Паліканінай, Юліі Навіцкай, Мікалая Чаргінца, Тамары Лісіцкай, зборнік перакладаў Міколы Мятліцкага «Пад крыламі Дракона. Сто паэтаў Кітая». Усяго ў выніку сродкі, зароблены на аўкцыёне, склалі болей як 65 мільёнаў рублёў. У параўнанні з леташнімі прыбыткамі — рост у два разы!

— Мне думаецца, што кніжны калядны аўкцыён — важная традыцыя, якая будзе і надалей развівацца, — заўважыла **першы намеснік міністра інфармацыі Рэспублікі Беларусь Лілія АНАНІЧ,** падсумоўваючы вынікі гэтага свята кнігі. — Прыемна, што лідарамі па продажы сталі дзяржаўныя выдавецтвы. Гэта яшчэ і сведчанне таго, што ў нас у краіне кнігавыдавецкая галіна з'яўляецца прывабным складнікам нашага жыцця. Зараз выдавецтвы складаюць свае планы, заглядваюць у заўтрашні дзень. Несумненна, і цікавасць удзельнікаў аўкцыёну стане для ўсіх падказкай у вызначэнні тых ці іншых тэм, тых ці іншых творчых праектаў.

Другі дзень VII Міжнароднай канферэнцыі выдаўцоў, паліграфістаў і распаўсюджвальнікаў друку прайшоў у дзелавой атмасферы. Асноўная ўвага была пададзена агляду рынкаў друку Беларусі, Расіі і Казахстана.

Кастусь ЛЕШНІЦА.

Фота БЕЛТА.

ISSN 1990 - 763X

Працягваецца падпіска на «Звязду» на I квартал і I паўгоддзе 2014 года!

ШАНОЎНЫЯ СЯБРЫ!

Падпісацца на газету можна ў любым аддзяленні паштовай сувязі; з дапамогай аплатна-даведачнага тэрмінала РУП «Белпошта»; праз сістэму «інтэрнэт-падпіска» на сайце www.belpost.by; у кіёсках «Белсаюздрука»; у паштальёнаў.

Падпіска, дарэчы, можа стаць добрым калядным падарункам для вашых родных і блізкіх, для вашых сяброў.

Індэкс/перыяд		1 месяц	3 месяцы	6 месяцаў
63850	(для індывідуальных падпісчыкаў)	47 500	142 500	285 000
63145	(для ветэранаў ВАВ і пенсіянераў)	42 750	128 250	256 500
63858	(для ведамасных падпісчыкаў)	95 300	285 900	571 800
63239	(ведамасная падпіска для ўстаноў міністэрстваў адукацыі, культуры і аховы здароўя)	85 800	257 400	514 800